

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ಸಹಾಬರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ

(ಅಹ್ಮದಿಯಾ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಜಮಾಅತ್‌ನ ಐದನೇ ಖಿಲಾಫ, ಹರ್ನೂರತ್ ಮಿರ್ಬಾಹ್ ಮಸ್‌ರೂರ್ ಅಹ್ಮದ್, ಅವರು ಯು.ಕೆ.ಯ ಇಸ್ಲಾಮಾಬಾದ್‌ನ 'ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮುಬಾರಕ್' ನಿಂದ 26-11-2021 ರಂದು ನೀಡಿದ ಜುಮುಅ ಖುತ್‌ಬದ ಸಾರಾಂಶ)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَكْبَرُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ.
 إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.
 (ತಶಹುದ್, ತಅವ್ಹದ್ ಮತ್ತು ಸೂರತುಲ್ ಫಾತಿಹ ಪಠಿಸಿದ ನಂತರ) ಹರ್ನೂರತ್ ಖಿಲಾಫತುಲ್ ಮಸೀಹ್ ಖಾಮಿಸ್ ಅಯ್ಯದಹುಲ್ಲಾಹು ತಆಲಾ ಬಿನಸ್‌ರಿಹಿಲ್ ಅಝೀರ್ಯ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಖುರ್ಆನಿನ ಅರಿವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಅವರು ಹಿರಿವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೂ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ. ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಹುರ್ ಬಿನ್ ಖೈಸ್ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಐನಿಯ ಬಿನ್ ಹಸನ್ ಬಿನ್ ಹುದೈಫ್ ತನ್ನ ಸಹೋದರನ ಮಗನಾದ ಹುರ್ ಬಿನ್ ಖೈಸ್‌ರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, 'ನೀವು ನ್ಯಾಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಂಪತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಕೋಪಗೊಂಡು ಅವನೊಡನೆ ಏನೋ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹುರ್ ಬಿನ್ ಖೈಸ್ ತಕ್ಷಣವೇ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರೊಡನೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಅಲ್ಲಾಹನು ತನ್ನ ಪೈಗಂಬರ್ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸ್ಲಲ್ಲಮರೊಡನೆ "ಖುಧಿಲ್ ಅಫ್ಲ್ ವಲ್ ಮುರ್ ಬಿಲ್ ಮಲ್ ರೂಫಿ ವ ಅಲ್ ರಿರ್ಯ್ ಅನಿಲ್ ಜಾಹಿಲೀನ್" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವನು. ಎಂದರೆ, ಸದಾ ಕ್ಷಮಾಶೀಲನಾಗು. ಒಳಿತನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸು ಮತ್ತು ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಂದ ದೂರಸರಿ. ಈ ಐನಿಯ ತಿಳಿಗೇಡಿಯೇ ಆಗಿರುವರು. ಆಗ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಪವಿತ್ರ ಖುರ್ಆನಿನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ತಡೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹರ್ನೂರತ್ ಖಿಲಾಫತುಲ್ ಮಸೀಹ್ ಅವ್ಹಲ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವವನನ್ನು ಕರೆದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ 'ವಲ್ ಕಾರಿಫ್ ಮೀನಲ್ ಗೈರ್ಯ್ ವ ಅಲ್ ರಿರ್ಯ್ ಅನಿಲ್ ಜಾಹಿಲೀನ್' ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಖುರ್ಆನಿನ ಆಯತನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದನು. ಹಾದಾ ಮಿನಲ್ ಜಾಹಿಲೀನ್ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವಿವೇಕಿಯಾಗಿರುವನು ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದನು. ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಕೋಪ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವರು ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಮಕ್ಕಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹರ್ನೂರತ್

ಉಮರ್(ರ) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡ ತನ್ನ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರಿಂದಲೂ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಬೈತುಲ್ ಮಾಲಿನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ನೋಟದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಲೋಟ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರು ಮತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಝಕಾತಿನ ಒಂಟಿಗಳದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರೊಡನೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಝಕಾತಿನ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಕಂಠಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಹಾಲನ್ನು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿದರು.

ಒಂದು ಬಾರಿ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ರೋಗಿಯಾದಾಗ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಸೇವಿಸಲು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಬೈತುಲ್ ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜನರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷಿದ್ಧವೆಂದು ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದ ಎರಡು ಒಂಟಿಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗಿ ಕಾಣೆಯಾಗದಿರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅಟ್ಟುತ್ತಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಕಠಿಣ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರ್ನೂರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ)ರೊಡನೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಇದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನೇ ಮಾಡುವೆನು.

ಹರ್ನೂರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಊದ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಅಲ್ಲಾಹನು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು, ಗೌರವ, ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಆದರೆ ಅವರು ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಸಡ್ಡೆ ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಕಾದ್ ಬಿನ್ ಮುಸಯ್ಯಬ್ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಒಬ್ಬ ಯಹೂದಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮನ ನಡುವೆ ಜಗಳ ಉಂಟಾದಾಗ, ಯಹೂದಿಯ ಕಡೆ ನ್ಯಾಯವಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಯಹೂದಿಯ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರು. ಹರ್ನೂರತ್ ಅನಸ್(ರ) ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹರ್ನೂರತ್ ಅಮ್ರ್ ಬಿನ್ ಆಸ್‌ರ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಆಗ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಹರ್ನೂರತ್ ಅಮ್ರ್ ಬಿನ್ ಆಸ್‌ರ ಮಗನಿಗೆ ಚಾವಟಿಯೇಟು ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರೊಡನೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: ನಾವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಕ್ರತೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಖಡ್ಗಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿಸುವೆವು. ಹರ್ನೂರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು: ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೂಡ

ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಾಹನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು: ನನ್ನ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಕುರಿತು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವವನು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವನು. ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ: ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹೆದರಿಕೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಭಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: ಹೇ ಉಮರ್, ಅಲ್ಲಾಹನಿಗೆ ಹೆದರು, ಕೆಲವರು ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀವ್ರ ಕೋಪಗೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಾಗಿಸಲು ಬಯಸಿದರು. ಆಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಅವನೊಡನೆ ಹೇಳಿದರು: ನನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಳಿತಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಒಳಿತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡ. ಬದಲಾಗಿ, ಯಾವ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೀಯ ಎಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳು ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದರು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಮಿನ ಅಧ್ಯಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯದ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಪಡುವ ಧರ್ಮದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಇಸ್ಲಾಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮರಂತೆಯೇ ಆಗಿರುವುವು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಆಗ ಅನೇಕ ಬಂಧಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮರಾದರು.

ಮರಣಾಸನ್ನಿಹಾದ ಒಬ್ಬಳು ಮುದುಕಿ ನಿರ್ಗತಿಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಹಿಳೆಗೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವಳ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮಳಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಾಹನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗುಲಾಮನಾದ ಅಶಕ್‌ನೊಡನೆ ಮುಸ್ಲಿಮನಾಗಲು ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು: ಲಾ ಇಕ್ರಾಹ ಫಿಡ್ಲೀನ್ ಎಂದರೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮರಣ ಸಮೀಪವಾದಾಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಅವನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿದರು. ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಮೃಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ದಯೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಒಂಟಿಯ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಗಾಯವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಾಹನು

ನನ್ನೊಡನೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಯವಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಗುಲಾಮನು ಒಂದು ಸವಾರಿಮೃಗವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಓಡಿಸಿ ಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ತಂದಾಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಸವಾರಿಮೃಗದ ಬೆವರನ್ನು ಕಂಡು, “ನನಗಾಗಿ ಒಂದು ಜಾನುವಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮೀನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರೊಡನೆ ಒಬ್ಬ ಯಹೂದಿ ಹೇಳಿದನು - ಪವಿತ್ರ ಖುರ್ಆನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಚನವಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವತೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಆ ದಿನದಂದು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದು ಯಾವ ವಚನವೆಂದು ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಕೇಳಿದರು. ಅವನು ಹೇಳಿದನು: ಅಲ್‌ಯೌಮ್ ಅಕ್‌ಮಲ್‌ತು ಲಕುಂ ದೀನಕುಂ. ಆಗ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಹೇಳಿದರು: ಆ ದಿನ ನಮಗೆ ಎರಡು ಹಬ್ಬಗಳ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಅರಫಾಹ ದಿನ ಮತ್ತು ಜುಮಾ ದಿವಸದಂದು ಈ ವಚನ ಅವತೀರ್ಣವಾಗಿತ್ತು.

ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಜನರು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದುವರಾದರೆ, ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ನೋಡಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸದೇ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಖುಬೈಸ ಬಿನ್ ಜಾಬಿರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪವಿತ್ರ ಖುರ್ಆನ್ ಓದುವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅರಿವು ಇರುವ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ನಾನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಹಸನ್ ಬಸರೀ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಸುಗಂಧಭರಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವಿರಾದರೆ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಮುಜಾಹಿದ್ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೈತಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಶಹೀದ್ ಆದಾಗ ಶೈತಾನ್‌ಗಳು ಜಿಗಿಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದುವು. (ಎಂದರೆ, ಕುತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.)

ಅಲಿ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಲಾಬಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಇಸ್ಲಾಮಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಮಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಅಳಿಸಿಹಾಕಿದರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹರ್ಷ್‌ರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್(ಅ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು

ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಯಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ತಡವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದುವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರೋಮ್ ಮತ್ತು ಇರಾನಿನ ಭಂಡಾರಗಳ ಕೀಲಿಗೈ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಮರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಈಡೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ) ನಿಧನರಾದರು. ರೋಮಿನ ಮತ್ತು ಇರಾನಿನ ಖಜಾನೆಯನ್ನೋ ಕೀಲಿಗೈಯನ್ನೋ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ) ನೋಡಿ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕೀಲಿಗೈಗಳು ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರಿಗೆ ಲಭಿಸುವುವು ಎಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನೆರಳಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಿವ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಕೈಯನ್ನು ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಕೈಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಹರ್ಷಾರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್(ಅ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಅಲ್ಲಾಹನು ಹರ್ಷಾರತ್ ಅಬೂಬಕರ್, ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಮತ್ತು ದುನ್ಯೂರೈನ್ ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ)ರನ್ನು ಇಸ್ಲಾಮಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಮರ ಸೈನ್ಯದ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಅವರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರ ದುರ್ಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅವಿಶ್ವಾಸಿಗಳಾಗುವರೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಭಯವಿದೆ. ನಾಲ್ವರು ಖಿಲೀಫರು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರವಾದಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದಂತಹದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹನು ಅವರಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದನು.

ಹರ್ಷಾರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್(ಅ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಅಲಿ ಮುರ್ತಝಾ(ರ) ಅಥವಾ ಫಾತಿಮತುಝುಹ್ರಾ(ರ)ರ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಅಬೂಬಕರ್ ಸಿದ್ದೀಖ್(ರ) ಅಥವಾ ಉಮರ್ ಫಾರೂಖ್(ರ) ಅಪಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದು ಶಿಯಾ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಭಾವಿಸುವನಾದರೆ, ಅವನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವನು, ಅವನು ಅತಿರೇಕವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವನು ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಾರರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವನು. ಸತ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಅಬೂಬಕರ್ ಸಿದ್ದೀಖ್(ರ) ಮತ್ತು ಉಮರ್ ಫಾರೂಖ್(ರ) ಇಬ್ಬರೂ ಇತರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಆಲಸಿಗರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. (ಕುಂದುಂಟು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ). ಅವರು ದೇವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಿಯೂ ನೀತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹನ ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಅನುಗ್ರಹಗಳ ಆಧಿಕೃತಲ್ಲೂ

ಇಹಪರ ಲೋಕಗಳ ಪ್ರವಾದಿಯಾದ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಧರ್ಮದ ನೆರವಿನಲ್ಲೂ ಅಬೂಬಕರ್ ಮತ್ತು ಉಮರ್ ರಝಿಯಲ್ಲಾಹು ಅನ್‌ಹುಮ್‌ರಂತೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮತ್ತು ಉಮರ್(ರ)ರ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯ ವೈಭವ ಎಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾಗಿತ್ತು! ಇಬ್ಬರೂ ಎಷ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿತ ಖಬರಿನಲ್ಲಿ ದಫನ್ ಆದರು ಎಂದರೆ, ಮೂಸಾ(ಅ) ಮತ್ತು ಈಸಾ(ಅ) ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೂರುಪಟ್ಟು ಅಭಿಲಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ದಫನ್ ಆಗಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಾನವು ಗೌರವಾನ್ವಿತನಾದ ಅಲ್ಲಾಹನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅನಂತವಾದ ಕೃಪೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರ ಕಡೆಗೆ ಅಲ್ಲಾಹನ ವರದಾನಗಳು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಮುಖಮಾಡಿ ಇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಾಹನ ಚಾದರಗಳು ಹೊದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಹರ್ಷಾರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್(ಅ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ನಂತರ ಇಸ್ಲಾಮಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಮೂವರು ಖಿಲೀಫರಿಂದಲೇ ಲಭಿಸಿದ್ದುವು. ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಅಲ್ಲವಾದರೂ ವಿಜಯದ ಹಳಿಯನ್ನು ಅಬೂಬಕರ್ ಸಿದ್ದೀಖ್ ರಝಿಯಲ್ಲಾಹು ಅನ್‌ಹುಮ್‌ರವರೇ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಸಿದ್ದೀಖ್(ರ) ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಮರ್(ರ) ವಿಜಯಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು.

ಹರ್ಷಾರತ್ ಮೌಲವಿ ಅಬ್ದುಲ್‌ಕರೀಂ ಸಾಹಿಬ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಒಂದು ಬಾರಿ ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರ ಹರ್ಷಾರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್ ಅಲೈಹಿಸ್ಸಲಾಮ್‌ರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಹರ್ಷಾರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮತ್ತು ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್ ರಝಿಯಲ್ಲಾಹು ಅನ್‌ಹುಮ್‌ರಿಗಿಂತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಮರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಿರುವವರು ಎಂದೇಕೆ ಭಾವಿಸಬಾರದು? ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್ ಅಲೈಹಿಸ್ಸಲಾಮರ ಬಣ್ಣಗುಂಡಿತು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅವರು ಆರು ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ಸಮಯ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಸ್ತುತಿಗಾನ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ದಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರ್ಷಾರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮತ್ತು ಹರ್ಷಾರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅವರ ಕಾಲುಗಳ ಧೂಳಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡಲು ಸಾಕು. ಅಲ್ಲಾಹನು ಅವರಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಲದ ವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ರಸೂಲುಲ್ಲಾಹ್ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಮ್ ಯಾವಾಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಜನಿಸುವರು ಮತ್ತು

ಯಾರಿಗೆ ಹಝ್ರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮತ್ತು ಹಝ್ರತ್ ಉಮರ್‌ರಿಗೆ ಸೇವೆಮಾಡಲು ಲಭಿಸಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ?

(ಖುತ್ಬದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಝ್ರತ್ ಹೇಳಿದರು:) ಈ ಖುತ್ಬಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹಝ್ರತ್ ಉಮರ್

ರಝಿಯಲ್ಲಾಹು ಅನ್‌ಹುರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಾಹನು ತೌಫೀಕ್ ನೀಡಿದರೆ ಹಝ್ರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ)ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್‌ಶಾ ಅಲ್ಲಾಹ್.

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ
مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ
فَلَا هَادِيَ لَهُ ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
عِبَادَ اللَّهِ رَحِمَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى
وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝ اذْكُرُوا اللَّهَ
يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوهُ يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ .

Friday Sermon delivered by Hadrath Khaleefatul Masih Al Khamis(atba)

At, Masjid Mubarak, Islamabad, Tilford, UK, On 26-11-2021

Summarized by Majlis Ansarullah Bharat

Kannada Translation: Moulavi Inamullah for Kannada Desk, Qadian

Reviewed by: M.P Ibrahim | **Layout:** U Basheer Ahmad

Published By: Kannada Isha'at Team for Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Qadian

Email: khutuba.kannada@gmail.com

You can find all the Sermons archived at: www.alislam.org/friday-sermon